

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 4.

Očekávané výstupy

Rozmanitost přírody

ČJS-5-4-03 - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy

ČJS-5-4-04 - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

ČJS-5-4-05 - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

ČJS-5-4-06 - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-5-4-03 p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-05 p zvládá péči o pokojové rostliny

Chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí

Popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

ČJS-5-4-06 p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Člověk a jeho zdraví

ČJS-5-5-03 - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

ČJS-5-5-04 - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista

ČJS-5-5-06 - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou

ČJS-5-5-07 - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

ČJS-5-5-04 p Uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty, správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

ČJS-5-5-07 p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

Dílčí výstupy

Rozmanitost přírody

- objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody
- seznamuje se s principem rovnováhy v přírodě
- rozšiřuje si poznatky o významu vody, půdy a vzduchu pro život
- pozná a porovná některé hospodářsky významné horniny a nerosty

- charakterizuje v průběhu čtyř ročních období jednotlivá společenstva (les, louka, pole, rybník), postupuje na základě vlastních pozorování v přírodě
- pozoruje život u lidských obydlí
- dokáže pojmenovat běžně se vyskytující živočichy, rostliny a houby
- zařadí je do jednotlivých společenstev a vyhodnotí jejich význam pro člověka
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka, které životní prostředí a přírodu poškozují

Člověk a jeho zdraví

- uvědomuje si pravidla dodržování denního a pitného režimu, zdravého stravování a prevence nemocí
- dokáže ošetřit další drobná poranění
- zvládne přivolat lékařskou pomoc
- rozšiřuje si poznatky o návykových látkách a způsobu jejich odmítání
- posoudí nebezpečí závislosti na hracích automatech a počítačích
- rozlišuje krizové situace
- seznamuje se s druhy mimořádných situací ohrožujících život, zná varovné signály, chování při evakuaci
- seznamuje se se službami odborné pomoci a dokáže je využít

Učivo

Rozmanitost přírody

- látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání
- rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim
- návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích

- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

Mezipředmětové vztahy

ČJ-schopnost gramaticky správného samostatného vyj., orientace v textu, práce s textem, popis, vyprávění, rozhovor

VV-využití výt. technik v nákresech, schématech..

M- jednotky času, délky, hmotnosti, objemu.

TV-dopravní hry

Průřezová témata

VDO-občanská společnost a škola

- škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole;

EV -Ekosystémy

- les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa);
- pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí);

EV -základní podmínky života

- voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení);
- půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině
- ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů);
- ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás);

EV -lidské aktivity a problémy životního prostředí

- zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství;
- doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace);
- ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV, změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy);